

Vogelvereniging

Noordwijkerhout en Omstreken.

Opgericht 8 mei 1957

20e JAARGANG

De Kolibri

Januari 2014

BESTUURSPAGINA V.V. DE KOLIBRI

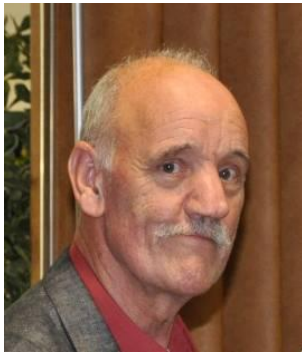
ERELID: Piet vd Berg LEDEN VAN VERDIENSTE Henk Haasnoot Ben Zwetsloot Con van der Ven	Lidmaatschap Volwassenen 32euro AOW 27 euro Jeugd tot 17 j 16 euro Gastlid/ieugd 20/15 euro	KvK nummer; V 40445820 Verenigingscode NbvV; N16 Bankrek nr 34.69.04.811 Oplage maandblad 150 stuks
Voorzitter B.J. Zwetsloot (Ben) Boekhorstlaan 42 2215 BD Voorhout 0252-216636 benzetsloot@live.nl	Secretaris / Redactie A.A. Ooms (Arno) Spoorlaan 17 2215 KN Voorhout 06-44048090 secretaris@dekolibri.com	Penningmeester O. Rinzema (Oege) Componistenlaan 45 2215 SN Voorhout 0252-220646 rinze002@planet.nl
Algemeen Commissaris W. Anthonissen (Willem) Andellaan 20 2211 JV Noordwijkerhout 0252-375668 geen E-mail	Ledenadministratie H. Nederpel (Hennie) Leidsevaart 192 2211 WE Noordwijkerhout 0252-340860 ledenadministratie@dekolibri.com	Ringcommissaris C.G.A. vd Ven (Con) Kievitshorn 10 2211 LJ Noordwijkerhout 0252-374150 ringcommissaris@dekolibri.com
Materiaalcommissaris / PR Coördinator Vogelbestand H.J. Haasnoot (Henk) Guldemondvaart 23 2211 JA Noordwijkerhout 0252-377097 h.haasnoot@kpnplanet.nl	Prijzencommissie T. Zwetsloot (Toos) / M. Elstgeest (Mies) van Gendlaan 37 2121 WW Bennebroek 023-5848543 mies.elstgeest@online.nl	Contactpersoon Advertenties A.A.M. Weijers (André) Havendwarsstraat 5 2211 GG Noordwijkerhout 0252-375057 andreweijers@ziggo.nl
Coördinator Unity teletekst 341 J.J. Duivenvoorden (Jan) van Iersellaan 35 2211 HG Noordwijkerhout 0252-374409 jduivenvoorden@ziggo.nl	Coördinator Vogelmarkt P. vd Berg (Piet) Helmstraat 16 2211 PG Noordwijkerhout 06 24877001 geen E-mail	Vogelmarktwerkgroep Piet vd Berg O / M Gerrit Wesseling O Theo Hogervorst O Martien van Gent O / M Willem Anthonissen O Rob Westgeest O J. Floris M E Hulsebosch M

www.dekolibri.com

Webbeheer Arno Ooms Spoorlaan 17 2215 KN Voorhout secretaris@dekolibri.com	Maandbladbezorgers; H. Haasnoot, A. Weijers, C. de Mooij, J. Floris, S. Rinzema en E. Hulsebosch.	In geval van overgenomen artikelen is de vereniging niet aansprakelijk. Alle ingezonden kopy blijft voor verantwoording van de auteurs.
---	---	---

Uitgifte maandblad februari 2014 medio
25 januari 2014

Afsluiting

Op de terugweg naar huis zaten we nog na te genieten van de laatst gehouden ledenavond cq prijs uitreikingsavond. Wat een AFSLUITING van zo'n goed jaar 2013. Met 35 man / vrouw in de zaal hebben we daar van kunnen genieten. Eerst de vergadering over het wel en wee van de tentoonstelling en daarna de presentatie van Arno met de kampioensvogels en daarna aansluitend de prijs uitreiking. Het bleef oergezellig in de zaal, maar tegen elfen keerden een ieder huiswaarts.

Ook Piet en zijn mannen blijven ons weer steeds verrassen. Nu was er weer een nieuwe locatie voor de vogelmarkt bij bloemenhandelaar Oostdam aan de Kerkstraat te Noordwijkerhout. Zonnigspoor is misschien toch wel iets te klein. Deze nieuwe locatie is als uitvlucht voor een begrafenis een uitstekend alternatief. Wel een opmerking van de eigenaar. Er wordt veel te hard gereden op de eigen weg naar de schuur. Als dat niet verandert, is dat einde oefening.

Per 1 januari mogen er geen auto's meer binnen de hekken van het Victorhuis geparkeerd staan. Het terrein gaat vernieuwd worden en daar past een geparkeerde wagen niet bij. Houdt u daar rekening meer als u goederen in het Victorhuis wilt verkopen cq inbrengen.

Op de districttentoonstelling vielen weer diverse leden in de prijzen. Met zo'n 1300 ingezonden vogels en dan in de prijzen vallen, is een hele prestatie. Prijswinnaars van harte gefeliciteerd.

Op mijn rondje bij verschillende leden vandaag, mocht ik alweer de eerste jonge Engelse parkieten bewonderen. Een grote kweker in het dorp liet vol trots zijn eerste aanwinsten zien. Het zijn nu al kampioenen zo leek het, een mooi begin voor het nieuwe jaar.

Nog 3 dagen te gaan en dan staan de oliebollen ongetwijfeld weer op tafel en zijn we in afwachting van 2014. Onze vogels lusten geen oliebollen en het vuurwerk hoeven zij ook niet. Zorgt u voor de benodigde maatregelen bij uw vogels, dan gaan zij gerust de nacht in. Bedankt namens onze vrienden.

Er hebben zich al een heel aantal leden zich aangemeld voor de automatische betaling van de contributie. Het nieuwe jaar 2014 staat

voor de deur en de betalingen worden weer afgeschreven van u rekening. Houd daar a.u.b rekening mee. Leden die zich alsnog willen inschrijven voor automatische betaling, bel of klamp onze penningmeester aan. Hij kan het zo voor u regelen. Bij voorbaat dank. Als u wilt voorkomen dat wij u een giro sturen, stort dan u contributie zelf op onze rekening (staat vermeld aan de binnenzijde van het maandblad) scheelt ons veel werk en u alvast bedankt voor de gedane moeite.

Een heel mooi jaar ligt achter ons, zeer benieuwd wat ons het nieuwe jaar zal brengen. Saamhorig en verenigingsminded zijn we gebleken in de afgelopen jaren, hopen dat het zo mag blijven.

Met deze wens sluit ik het jaar 2013 af, en wens namens het gehele bestuur u alle goeds toe voor 2014 met uw familie, vrienden en kennissen. Wij zien u graag op 9 januari aanstaande weer in ons eigen Victorhuis, waar we elkaar een goed nieuw jaar kunnen wensen

Graag tot volgende keer,

B. Zwetsloot vzw.

Agenda 2014 **V.V. De Kolibri**

09 januari   **Gerrit de Boom, Roofvogels/Uilen**
Gerrit neemt een aantal uilen mee naar deze avond en heeft daar een boeiend verhaal bij.
Dit mag u niet missen.
20:00 uur   Locatie 't Victorhuis.
Sporkenhout, maandagsewetering te Noordwijkerhout

25 januari   **Vogelmarkt**
12:00 tot 16:00 uur
Locatie 't Victorhuis.
Sporkenhout, maandagsewetering te Noordwijkerhout

13 februari   JanChris & Ria van Dam, Balij in de winter

22 februari   Vogelmarkt

13 maart   Jaarvergadering leden

20 maart   Bingoavond

29 maart   Vogelmarkt

10 april   Ben & Toos Zwetsloot. Reis naar Ethiopië

19 april   Vogelmarkt

08 mei   TT-vergadering

V.V. De Kolibri 2013

4

Noordwijkerhout

31 mei	Vogelmarkt	
Xx juli	Braderie Noordwijkerhout	
30 augustus	Vogelmarkt	
04 september	Openingsavond / Sprekersavond	
13 september	Braderie Voorhout	
27 september	Vogelmarkt	
09 oktober	Open Podium / Arno Ooms, De basis van Genealogie	
16 oktober	Bingoavond	
25 oktober	Vogelmarkt	
29/10	Inbrengen vogels (leden)	17.00 – 20.00 uur
30/11	TT Keuring (organisatie)	
31/11	TT-opening	20.00 – 22.00 uur
01/11	Tentoonstelling	10.00 – 18.00 uur
02/11	Tentoonstelling	10.00 – 17.00 uur
02/11	Uitkooien	17.00 uur
13 november	Sprekersavond	
29 november	Vogelmarkt	
11 december	Uitreiking prijzen TT	
27 december	Vogelmarkt	

v.v." De Kolibri "

Unity

Teletekst pagina 341

Wie zijn er jarig in deze maand?

Allen van Harte Gefeliciteerd !!

R.H. v. Haasteren	Voorhout	16 januari
T.P.J. Homan	Sassenheim	06 januari
Van der Steen	Noordwijkerhout	19 januari
C.G.A. vd Ven	Noordwijkerhout	20 januari
A.J.M. Wijnands	Noordwijkerhout	26 januari
T van Zelst	Voorhout	13 januari

Van der Niet
 Dorpsstraat 46
 2211GD Noordwijkerhout
 tel:0252-372551
 Ook voor al uw hengelsport
 artikelen

Voor al uw
 diervoeders
 tegen scherpe
 prijzen.

Verslag TT-vergadering 10 december 2013.

Aanwezig 35 leden incl bestuur.

Opening

Voorzitter Ben Zwetsloot heet iedereen van harte welkom. Hij is blij dat het aantal leden op onze avonden flink blijft toenemen.

De agenda wordt doorgenomen.

Mededelingen

NBvV vogelkalenders ontvangen. Deze kunnen vanavond worden meegenomen.

Afgelopen vogelmarkt in een andere zaal doorgebracht. Dit was goed verlopen.

Ervaringen Onderlinge Tentoonstelling 2013

Vervoer: Goed verlopen. Voldoende helpers aanwezig.

Opbouw: Geen op- of aanmerkingen.

Keuringsdag: Iedereen was op tijd aanwezig. Voldoende helpers

Vrijdag opbouw TT: Goed en snel gegaan. 12:00 uur klaar.

Opening: Goed verlopen. Jubileum, hulding erelid en hulding kampioenen door Wethouder Leo vd Zon. Opening is goed bezocht. Rad nog aantal ronden gedraaid.

Zaterdag: Zeer rustig. Paar bezoekers, paar verenigingen. We moeten eens goed nadenken wat we op zaterdag kunnen organiseren om meer mensen naar de TT te trekken. Rad niet gedraaid.

Zondag: 'smorgens rustig, pas rond 15:30 drukker tot aan uitkooien. Rad goed gedraaid.

Uitkooien / opruimen: Veel helpers. Snel gewerkt. Alles naar opslag gebracht. Zaal in oude staat teruggebracht. We waren rond 20:30 uur klaar. Samen gegeten en weer huiswaarts gegaan.

Rondvraag

André Floor: Regionaal bekendheid geven werkte niet helemaal goed. Er stond op de poster geen 'Noordwijkerhout'
Antw: Volgende keer beter checken voordat e.a naar drukker gaat.

Chris Verdegaal: Opmerking i.v.m. afgelopen vogelmarkt. Voortaan de auto's buiten het hek parkeren op de parkeerplaats. Binnen hek is verboden voor auto's. Ook wordt de tuin opnieuw aangelegd.
Antw: We gaan de standhouders aanschrijven dat per 1-1-2014 de nieuwe regels ingaan.

Henk Haasnoot: Bij de vogelmarkt uitwijklocatie Oostdam mag niet te hard over het pad gereden worden. Dit is geen racebaan. Als dit niet veranderd, zijn we niet meer welkom.

Sluiting:

Voorzitter bedankt iedereen voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering. Na een korte pauze gaan we over op de prijsuitreiking.

**Het bestuur van VV De Kolibri
wenst u en uw familie een heel fijn 2014.
Dat het voor ons allen
maar een goed broedjaar mag worden**

Ledenmutaties 2014.

Nieuwe leden (soort J=jeugd/N=normaal lid/G=gastlid)

Naam	Woonplaats	lid per	soort
Mw T. Kortekaas	Noordwijkerhout	1-1-2014	N
<u>Opzegging lidmaatschap per 1-1-2014</u>			
L. Bakker	Sassenheim		
D. Th de Groot	Voorschoten		

Koeienvlaaien natuurlijke 'snackbar' voor weidevogels

Weidevogels gebaat bij mestflatten in de wei

Niet alleen koeien zelf en burgers, maar ook weidevogels zijn blij met koeien in de wei. Uit recent onderzoek van het Louis Bolk Instituut blijkt namelijk dat het aantal regenwormen onder koeienvlaaien verdrievoudigt. Ook trekken mestflatten extra vliegen en mestkevers aan: allemaal voedselbronnen voor weidevogels en hun kuikens. Weidegang speelt dus een belangrijke rol in de voedselvoorziening en het behoud van weidevogels.

Koeienvlaai (foto: Jeff Vanuga)

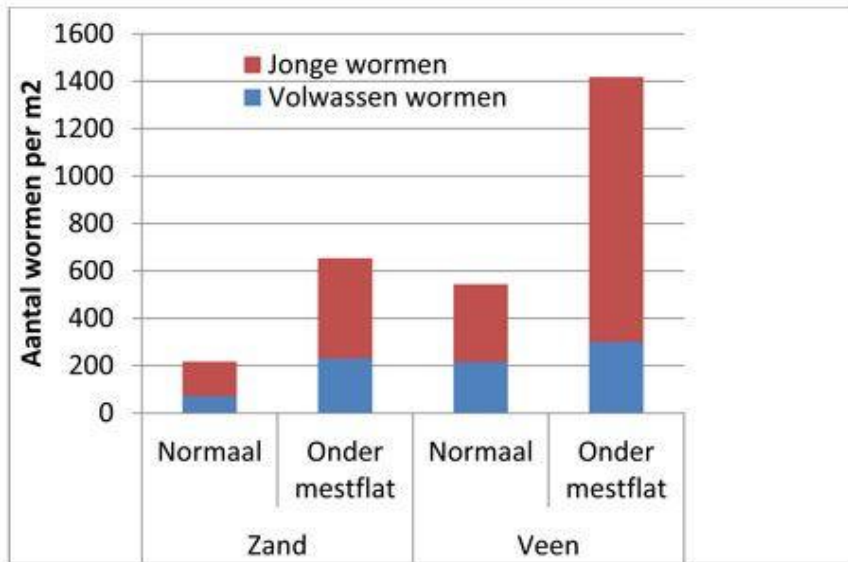
Wormen, kevers, vliegen komen massaal af op de koeienvlaai

Een koe produceert 8 tot 12 mestflatten per dag. Als koeien buiten staan, komen die voor een groot deel in de weide terecht. Om meer inzicht te krijgen in de

afbraak van mestflatten is het Louis Bolk Instituut op 10 melkveebedrijven een onderzoek gestart, gefinancierd door het Productschap Zuivel. Op de bedrijven (5 op zand en 5 op veen) is het afbraakproces gevolgd en geanalyseerd van 12 koeienvlaaien met dezelfde mestsamenstelling. Naast afbraak is het aantal vliegen, kevers en wormen in, rond en onder de koeienvlaaien geteld.

Uit het onderzoek blijkt dat het aantal wormen onder mestflatten gemiddeld verdrievoudigt en op veengrond nog sterker toeneemt dan op zandgrond (zie tabel hieronder). Op één bedrijf was het aantal wormen zelfs verviervoudigt: van 8 naar 40 onder het oppervlakte van een mestflat. Omgerekend is dat een toename van 400 wormen per m² naar 2000 per m². De toename in jonge wormen is zo sterk dat de onderzoekers concluderen dat het niet alleen migratie van wormen betreft, maar dat de mestflat ook een broedplaats is voor jonge wormen. De koeienvlaai vormt namelijk een isolatielaag, waaronder de bodem vochtig blijft en de temperatuur niet te hoog wordt – prima omstandigheden voor de jonge worm.

Wormen onder mestflatten. Het maximum aantal wormen onder gras op zandgrond (normaal zand), onder mestflat op zandgrond (zand onder mestflat), gras op veengrond (normaal veen) en mestflat op veengrond (veen onder mestflat) per vierkante meter (tabel: Nick van Eekeren)

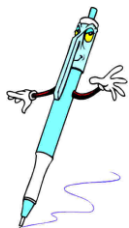
Achtergronden mestflattenonderzoek

Het onderzoek is opgezet met als doel praktische maatregelen te ontwikkelen om de afbraak van mestflatten te verbeteren en zo de grasbenutting in de wei te verhogen. De eerste resultaten tonen aan dat hoe meer wormen er aanwezig zijn, hoe effectiever de afbraak van de mest verloopt. Mestflatten blijken dus zowel voor veehouders als voor fauna zoals weidevogels belangrijk te zijn. In het onderzoek wordt samengewerkt met het project [Amazing grazing](#) waarin oplossingen worden gezocht voor knelpunten bij beweiding. Eén van de thema's waar naar wordt gekeken, is het effect van verschillende manieren van weideslepen op de verspreiding en afbraak van mestflatten.

Bron: [Louis Bolk Instituut](#)

Foto: Jeff Vanuga, USDA Natural Resources Conservation Service

Tabel: Nick van Eekeren, Louis Bolk Instituut

Schrijf eens wat over uw hobby.

Sterke achteruitgang weidevogels lijkt af te nemen

Het aantal weidevogels in ons land gaat sinds de jaren '90 sterk achteruit, maar voor het eerst in lange tijd is er ook hoop. De laatste vijf jaar gaat de achteruitgang minder hard en sommige soorten, zoals de grutto en tureluur, laten zelfs een lichte toename zien. Dat blijkt uit de nieuwe Weidevogelbalans van Sovon Vogelonderzoek Nederland en Landschapsbeheer Nederland. Of dit een blijvende verandering is, zullen de komende jaren moeten uitwijzen.

Kenmerkende soorten van het boerenland als grutto, kievit, scholekster en veldleeuwerik laten sinds 1990 een sterke achteruitgang zien. De laatste vijf jaar lijkt de trend voor enkele soorten ten positieve te veranderen. Grutto en kievit zijn in die periode licht toegenomen en tureluur en veldleeuwerik gaan niet meer zo hard achteruit. Van een echte langjarige kentering in de ontwikkeling van de weidevogelstand is echter nog geen sprake. In het verleden is de achteruitgang namelijk al eens eerder onderbroken geweest door een korte opleving.

Tureluur met jong
(foto: Saxifraga-Piet
Munsterman)

Kruidenrijke graslanden voor kuikens

Toch geven deze cijfers hoop. Het lijkt er op dat alle partijen die betrokken zijn bij het weidevogelbeheer steeds succesvoller de vogels helpen. Opvallend is vooral de ontwikkeling van het pakket kruidenrijk grasland: van 0 ha in 2008 naar 2900 ha in 2011. Vergroting van het areaal kruidenrijk grasland en hoog waterpeil kan een impuls geven aan het herstel van weidevogelpopulaties. Dit type grasland biedt kuikens schuilgelegenheid en voedsel.

De afgelopen jaren is in een toenemend aantal gebieden met zulke graslanden bijgehouden in hoeverre het grutto's lukte om jongen groot te brengen. De opgedane ervaringen werden telkens verwerkt in het collectieve weidevogelbeheerplan voor het nieuwe jaar. Dat lijkt een succesvolle strategie te zijn, want in die gebieden is het percentage grutto's dat jongen groot wist te brengen langzaam gestegen. De omvang van het gebied waar op deze manier wordt gewerkt, is echter nog te klein om de weidevogels voor Nederland te kunnen behouden. Deze werkwijze verdient dan ook een snelle opschaling.

Provinciale verschillen

Met de decentralisatie van het natuurbeleid komt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en invulling van het agrarisch natuurbeheer en -bescherming waarschijnlijk bij de provincies te liggen. Om die reden besteedt de Weidevogelbalans ook aandacht aan de ontwikkelingen per provincie en de inspanningen die daar worden gepleegd.

De meeste inspanningen vinden plaats in Friesland, gevolgd door Noord-Holland, Zuid-Holland en Groningen. De aantallen per provincie verschillen sterk per soort. Voor de grutto en Kievit is Friesland het belangrijkste. Noord-Holland is voor de slobeend belangrijk, terwijl provincies als Gelderland, Drenthe en Noord-Brabant dat zijn voor de veldleeuwerik.

Geon Handels Onderneming

Speciaalzaak voor de vogelliefhebber

Voor al uw voeders voor zaadeters, kromsnavel, vruchten- en insecteneters

en alle toebehoren

de Roysloot 4-b
2231 NZ Rijnsburg

Tel: 071-7850396
Mob: 06-54285695

www.geonshopping.nl

GEON

Jonge IJlandse grutto's op Texel

Op Texel, maar ook elders langs de kust, zijn nu jonge IJlandse grutto's te zien. De IJlandse grutto verschilt aanmerkelijk van "onze" grutto. In uiterlijk, maar ook in trekgedrag en keuze van het leefgebied.

Ottersaat, bij Oudeschild op Texel, is een reservaat van Natuurmonumenten. Het is een brakwatergebiedje waar in voorjaar en zomer onder andere grote sterns, visdieven en kokmeeuwen broeden. Er pleisteren ook vaak doortrekkende steltlopers, waaronder grote aantallen goudplevieren. Er verblijven al enige tijd zeker zes jonge IJlandse grutto's. Ze zitten vlak langs de weg en laten zich prachtig bekijken.

Juveniele IJlandse grutto's, Ottersaat, Texel, 16 september 2013 (foto: Eric Menkveld)

Bonter getekend

Eric Menkveld, beheerder van Natuurmonumenten op Texel, lukte het 16 september om de IJlandse grutto's fraai te fotograferen. De IJlandse grutto (*islandica*) is een ondersoort van de grutto welke broedt op IJland en de Lofoten (Noorwegen). Bij ons komt de grutto van de

zogenaamde "nominaatvorm" voor (*limosa*). De IJlandse is in het voorjaar meestal duidelijk te onderscheiden van de "gewone" grutto. Maar IJlandse grutto's zijn ook in juveniel kleed goed te herkennen.

Op de foto's zijn de opvallend korte snavels van de IJlandse grutto's te zien. Verder is de kleur op borst en hals opvallend oranje; bij de jonge gewone grutto zijn deze zwakker gekleurd, en eerder roze-bruin dan oranje. Een belangrijk verschil is de tekening van de schouderveren en de binnenste armpennen (ook wel tertiaals genoemd). Deze zijn bij juveniele IJlandse grutto's uitgebreider en bonter getekend. Overigens is een deel van de mantelveren al geruid naar het grijze winterkleed. Ter

vergelijking staan hieronder een foto van een IJslandse grutto en daaronder een foto van een juveniele gewone grutto, gefotografeerd door Jos van den Berg op 18 juni 2009 bij de Groene Jonker (ZH).

Juveniele IJslandse grutto, Ottersaat, Texel, 16 september 2013 (foto: Eric Menkveld)

Juveniele grutto, Groene Jonker (ZH), 18 juni 2009 (foto: Jos van den Berg)

Zoutwatersteltloper

IJslandse grutto's trekken in het najaar minder ver dan onze grutto's en overwinteren vooral in West-Europese getijdegebieden; Frankrijk, Spanje en Portugal, maar ook wel in Engeland en Ierland. De IJslandse grutto is dus meer een zoutwatersteltloper. Onze grutto's gaan echter vooral naar Spanje en West-Afrika, naar zoetwatergebieden zoals rijstvelden. IJslandse grutto's worden in het voorjaar in toenemende mate

waargenomen in Nederland. Ze verblijven dan in maart en april enige tijd in natte graslanden voordat ze naar de IJslandse broedgebieden trekken.

Toename

De IJslandse populatie neemt al decennia toe. Dit komt waarschijnlijk doordat ze profiteren van de toenemende bemesting van voorheen schrale graslanden op IJsland, waardoor ze meer voedsel kunnen vinden en een hoger broedsucces hebben. Dit proces heeft in Nederland vóór de jaren zestig ook plaatsgevonden, totdat de intensivering van de melkveehouderij te ver doorschoot. Nu neemt de populatie al decennia af.

Rotterdam in Ierland

Op de website van '[Kening fan 'e Greide](#)' zijn de trekbewegingen van een aantal gezenderde grutto's te volgen. Eén daarvan (Rotterdam) is een IJslandse grutto. Deze verblijft nu al enige tijd in een getijdengebied in Ierland.

Red de Rijke Weide

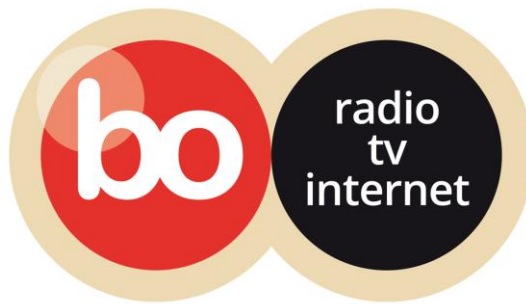
De IJslandse grutto's gaat het dus voor de wind. Maar dat geldt niet voor onze grutto's! Teken daarom de petitie voor het behoud van weidevogelrijke gebieden in Nederland op www.redderijkeweide.nl.

Tekst: Ruud van Beusekom, [Vogelbescherming Nederland](#)

Foto's: Eric Menkveld; Jos van den Berg

SUDOKU nummer 1.

2	6			5				
		5				7	3	9
			8	3				5
4			6		9		8	
		2		7		4		
		8	2			9		6
7					3		6	
3			1					
					4	2	1	

de omroep **van de bollenstreek!**

Bo is een afkorting voor Bollenstreek Omroep. Wij zijn de omroep voor Noordwijk, Noordwijkerhout, Teylingen, Lisse en Hillegom.

Bo brengt dagelijks:

- Een tv-krant (kanaal 43 van Ziggo digitaal)
- Radio (105.3 FM in de ether en 88.1 op Ziggo kabel)
- Een website: www.bollenstreekomroep.nl
- Twitter
- Een app (naam app is DLO en vervolgens kiezen voor Bo)
- TV-programma's (elke dinsdagavond vanaf 19.00 uur)

Invasie grote kruisbekken zet door

2013 kan de boeken in als een invasiejaar van grote kruisbekken. Verspreid over Nederland wordt deze zeldzame kruisbeksoort nu in kleine aantallen waargenomen. De laatste grote invasie van grote kruisbekken was ruim twintig jaar geleden, in 1990; in 2007 was er een kleine invasie in Nederland. Dat de soort vergeleken met de kruisbek zo weinig buiten zijn verspreidingsgebied komt, heeft te maken met zijn stapelvoedsel: het zaad van grove den.

Al sinds de zomer worden grote aantallen "gewone" kruisbekken (*Loxia curvirostra*) waargenomen. We berichtten daar al eerder over in [juli](#) en in [oktober](#). Begin oktober echter werden enkele grote kruisbekken (*Loxia pytyopsittacus*) gezien. Eerst enkelingen, maar al snel ook groepjes, in de Staatsbossen op Texel bijvoorbeeld. De laatste weken worden steeds meer grote kruisbekken ontdekt en ondertussen zijn ze in alle provincies opgemerkt, met de grootste aantallen in Drenthe.

Kruisbekken (boven) en grote kruisbekken (onder). Let op de verschillen in snavel en grootte. Texel, oktober 2013 (foto: Jos van den Berg)

Invasies zijn zeldzaam

De grote kruisbek broedt in Scandinavië tot in Zuid-Zweden, relatief dicht bij Nederland. Toch is de soort bij ons zeldzaam als trekvogel, vergeleken met de kruisbek. Dat heeft alles te maken met zijn voedsel. De grote kruisbek is namelijk erg afhankelijk van het zaad van de grove den, zijn stapelvoedsel. De grove den vertoont geringe schommelingen in de productie van zaad, en echte “mastjaren” komen bij de grove den veel minder vaak voor dan bij fijnsparren. In jaren met veel dennenzaad broeden grote kruisbekken succesvol. Als er daarna weinig zaad is en de aantallen grote kruisbekken groot, gaan de vogels op zoek naar voedsel en trekken ze verder, wellicht aangespoord door de trekdrift van de verwante kruisbekken. Dan nog blijven grote kruisbekken meestal dicht bij het broedgebied. Denemarken behoort tot het reguliere overwinteringsgebied, maar af en toe schieten trekkende grote kruisbekken door tot in Nederland. Dat gebeurde voor het laatst op grote schaal in 1990. In 2007 doken ook grote kruisbekken op in Nederland, maar in slechts heel klein aantal.

Maatje groter

Om de zaden uit de nog onrijpe kegels van de grove den te kunnen halen heeft de grote kruisbek een extra zware snavel ontwikkeld. Kegels van de grove den zijn namelijk veel harder en houtiger dan de zachte

kegels van de fijnspaar, waar de kruisbek vooral op foerageert. De grote, ronde en zware snavel en de grote kop met de zware kaken is dus een belangrijk onderscheid met de kruisbek. In vergelijking met kruisbekken, waar grote vaak mee optrekken, is dat goed te zien. Maar de grote kruisbek is helemaal een maatje groter. Een grote kruisbek is ruim dertig procent zwaarder dan een kruisbek en weegt gemiddeld 53 tot 54 gram. Dat is bijna net zoveel als een appelvink, die zo'n 57 tot 58 gram weegt.

Bellend geluid

Voor ervaren vogelaars is de grote kruisbek goed te herkennen aan het uiterlijk, maar ook aan het geluid. De [vluchtroep](#) is vergeleken met de kruisbek harder, lager en dieper, met een duidelijke "u"-klank. Het "belt" en galmt meer. Het lijkt echter wel op een roep van een bepaald type kruisbek, met een roepdialect dat "type X" wordt genoemd.

Het is te verwachten dat de komende maanden op meer plaatsen grote kruisbekken zullen worden ontdekt. De soort is spectaculair en leuk om te zien en er zijn veel enthousiaste vogelaars die, gewapend met geluidsapparatuur en camera's, de winterse bossen afzoeken om deze soort te vinden.

Tekst: Ruud van Beusekom, [Vogelbescherming Nederland](#)

Foto: Jos van den Berg

Vogelbeurzen in de regio

Vogelvereniging Haarlemmermeer te Zwanenburg

Iedere 2^e zaterdag vd maand september t/m mei van 9:00 tot 13:00 uur

Marialaan 86, Zwanenburg

Inlichtingen: W. Lemmers 023-5390023

+++++

Vogelvereniging Zang en Kleur Boskoop

Iedere 1^e zaterdag vd maand september t/m april van 09:00 tot 13:00 uur

Het Plantariumgebouw, Italielaan 4, Hazerswoudedorp

Inlichtingen: www.vogelmarkt.nl

+++++

Vogelvereniging De Diamantvink te Oude Wetering

Iedere 2^e zaterdag vd maand september t/m mei van 12:00 tot 16:00 uur

Clubgebouw de Diamantvink te Oude Wetering

Inlichtingen: Hans van Egmond 071-3315023

+++++

Vogelvereniging De Rijsenvogel te Rijsenhout

Iedere 2^e zondag vd maand september t/m mei van 9:00 tot 13:30 uur

Clubgebouw SCW konnetlaantje, Rijssenhout

Inlichtingen A. de Waal 0297-329176

+++++

Vogelvereniging De Kolibri Noordwijkerhout

Iedere laatste zaterdag vd maand augustus t/m mei van 12:00 tot 16:00 uur

't Victorhuis, Maandagsewetering te Noordwijkerhout

Inlichtingen Piet vd Berg 06-24877001

+++++

Vogelvereniging van Vogelvrienden voor Aalsmeer e.o.

Iedere 4^e zondag vd maand augustus t/m mei van 10:00 tot 13:30 uur

Wellant college MBO, Linnaeuslaan 2, 1431 JV Aalsmeer

Inlichtingen 06-10666878 (secretaris)

+++++

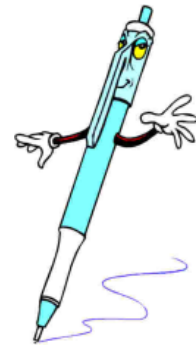
Kent u nog een beurs in de buurt die het vermelden waard is, geef dan dat door aan de redactie via secretaris@dekolibri.com

**Artikelen of andere zaken voor het maandblad
inleveren voor 20 januari 2014.**

Baardmannetjes het jaar rond.

Deel 1. Aanschaf en introductie.

Ik zocht dit jaar geregeld het internet af naar allerlei verslagen over het Baardmannetje. Dit omdat ik graag een koppeltje in de volière zou willen hebben en er mee zou willen kweken. Na het lezen van verschillende verslagen komt naar voren dat het een sterk en vredelievend vogeltje is wat goed in een gezelschapsvolière gehouden kan worden. Het lijkt mij zeker het proberen waard en ik bereid me voor op de komst van een koppeltje Baardmannetjes.

foto's bron internet

Even voorstellen, van het mannetje is de kop asgrijs, met een brede zwarte baardstreep aan weerskanten. De dekveren van de onderstaart zijn diepzwart. Het popje heeft een bruinachtige kop zonder baardstrepen. Beide hebben een oranje snavel en oranje iris. De poten zijn zwart. De jongen lijken op het popje, maar zijn op de rug donkerder gekleurd. Bij het uitvliegen is vast te stellen welk geslacht de jongen hebben. Jonge mannen hebben een gele snavel en bij de jonge poppen is dit zwart. De lengte is ongeveer 16 -17 cm.

In oktober 2013 koop ik dan bij een kweker een jong onverwant koppeltje Baardmannetjes van het jaar 2013. Baardmannetjes eten vanaf het voorjaar tot het einde van de zomer hoofdzakelijk insecten zoals o.a. pinkie's en buffelootjes ook het opgroeien van de jongen gebeurt met het geven van eivoer en insecten. Vanaf oktober tot aan het voorjaar zijn het net zoals de koolmees zaadeters. Voor mij, als Gloster-kweker, een nieuwe uitdaging.

Ter voorbereiding op de komst van de Baardmannetjes heb ik in het voorjaar van 2013 al 2 grote bloempotten met daarin 2 kluiten van verschillende soorten riet gepoot. Eén rietpol met zaadpluimen en één rietpol van de Lisdodden. Dit omdat de Baardmannen moeras- en rietbewoners zijn en ik de vogels een zo optimaal mogelijke leefomgeving wil bieden.

Bij thuiskomst heb ik het koppel Baardmannen voor een aantal weken apart gezet in een broedkooi om ze te laten wennen aan de buiten temperatuur, het gezang van m'n Glosters en het zaad, ook laat ik ze wennen aan de vroege duisternis en de late schemering omdat ik geen extra verlichting geef in de binnenhokken. Zo hoop ik dat de overgang naar de buitenvolière soepel zal verlopen. De mogelijkheid bestaat omdat ze binnen zijn opgegroeid en nu buiten zitten in de rui kunnen vallen. De kweker vertelde dat de vogels inmiddels geheel waren overgeschakeld op zaad. Ik geef ze een bakje Wildzangzaad wat ze ook bij de kweker kregen en een bakje Sijzenzaad. In sijzenzaad zit wat fijner zaad met o.a. allerlei soorten graszaden. Ik heb dit gekozen omdat in rietpluimen ook fijn zaad zit.

Op zaterdagochtend 9 november heb ik ze dan overgezet in een andere broedkooi die toegang geeft tot de buiten volière. Ik kan ze zo het weekend in de gaten houden. Na wat onwennige kennismaking rondjes in de volière en het ontmoeten van m'n Glosters die in de zelfde volière zitten kan ik zeggen dat het dat weekend prima gegaan is. Nu enkele weken later zie ik dat het makkelijke zaadeters zijn want ze snoepen ook van het kanariezaad. Ook worden de zaden in de rietpluimen en de zaden van de Lisdodde goed gegeten maar ook van het fruit wat ik verstrek wordt gesnoept. Wat ik al verwachtte is gebeurd aan de kopjes komen rui puntjes. Ze vinden het heerlijk om zich door het riet te bewegen en de Lisdodden worden finaal uitgepluisd. Het zijn zeer levendige vogeltjes en slapen buiten knus tegen elkaar aan. Ik hoop met deze verzorging dat ze goed de winter doorkomen.

Lisdodde

Deel 2 van mijn verslag zal gaan over de voorbereiding op het broedseizoen.
Ed Pronk

VOGEL- EN DIERVOEDERS TEGEN SCHERPE PRIJZEN

25 kgr	Kanariezaad	€ 26,50
25 kgr	Tropenzaad	€ 22,75
25 kgr	Parkietenzaad	€ 21,00
25 kgr	Gr. Parkietenzaad	€ 22,50
25 kgr	Volierezaad	€ 22,50
25 kgr	Wildzangzaad	€ 32,00
25 kgr	Postuurzaad	€ 30,00
25 kgr	Agapornidezaad	€ 22,50
25 kgr	Neophemazaad	€ 22,50
25 kgr	Schelpenzand	€ 8,00
25 kgr	Beukensnips	€ 7,50
25 kgr	Witte snips	€ 9,75
5 kgr	Cede kan. of Parkiet	€ 18,50
5 kgr	Wittemolen eivoer	€ 14,50
2 kgr	Trosgierst Chinees	€ 8,00
15 kgr	Trosgierst Chinees doos	€ 35,00
25 kgr	Wittemolen eivoer	€ 60,00

Ook Himbergen en Witte molen voedders

Alle broed en nest materialen

**Cor van Schaik
Eikenlaan 2
Harmelen
Tel. 0348 - 441920**

Standhouder op Vogelmarkt V.V. De Kolibri te Noordwijkerhout.

Schrijf ook eens een stukje over uw vogels.

VRAAG EN AANBOD

Aangeboden: een Aymara pop dna gesekst.
Rein Schoonderwoerd 06-10629049

Prijs 25 euro

Aangeboden: blok van 3 van Keulenkooien (100x40x40 (3x))
incl broedblokken.

Prijs 75 euro

Ben Zwetsloot

0252-316636

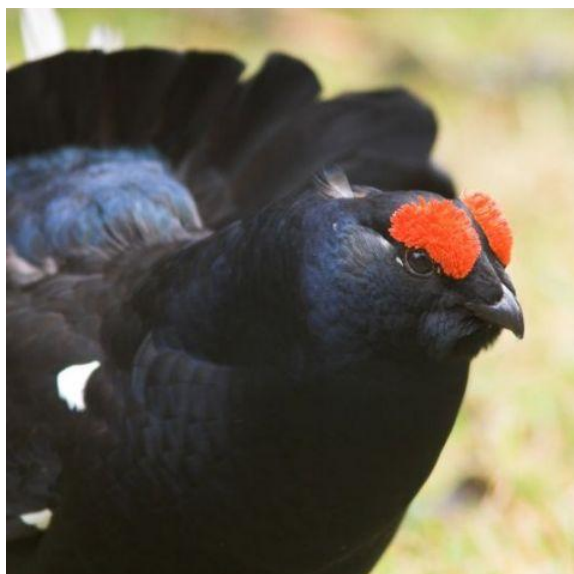
9 Januari 2014

Life, Uilen in het Victorhuis

Verdwijnen wilde korhoen lijkt onafwendbaar

Verdwijning van het wilde [korhoen](#) lijkt onafwendbaar. De kwaliteit van het leefgebied van het korhoen op de [Sallandse Heuvelrug](#) staat zwaar onder druk. Dat blijkt uit onderzoek naar de achteruitgang van het korhoen, icoon van het Nederlandse boerenland.

Genetische verarming en de slechte kwaliteit van het leefgebied maken dat de soort niet of nauwelijks van de ondergang gered kan worden. Dit concluderen Vogelbescherming Nederland, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten na twee jaar onderzoek naar de oorzaken van het

verdwijnen van deze vogelsoort op de Sallandse Heuvelrug (Overijssel). Bijplaatsing van Zweedse soortgenoten heeft in de huidige omstandigheden geen zin. "In Salland leven de allerlaatste wilde exemplaren. De onderzoeken tonen aan dat het verdwijnen van het korhoen komt door de gevolgen van grote kwesties die niet op korte termijn op te lossen zijn. Dit is ook zeer verontrustend voor andere vogels", stelt Lars Soerink van Vogelbescherming Nederland. Met

pijn in het hart constateren de drie natuurorganisaties dat deze soort voor Nederland waarschijnlijk niet gered kan worden.

Twee jaar geleden spraken de drie organisaties af, met steun van de Provincie Overijssel, te knokken voor het korhoen. Uit diverse onderzoeken blijkt nu de belangrijkste oorzaak voor het uitsterven, de ongunstige kwaliteit van het leefgebied. Dit wordt vooral veroorzaakt door invloeden buiten natuurgebied de Sallandse Heuvelrug. Het korhoen, evenals de veldleeuwerik en patrijs van origine boerenlandvogels, gedijt niet meer in agrarisch gebied. Dit komt door een hoge stikstofuitstoot van met name landbouw, waardoor verzuring in omliggende gebieden optreedt. "Het gevolg is dat insecten verdwijnen en vogels geen voedsel meer hebben. Heidegebieden zijn het laatste bolwerk waar ze standhouden, omdat wij natuurbeheerders ons best doen om ze daar te behouden. Maar als de kwaliteit van het omringende gebied blijft afnemen, redden we het niet", stelt Corné Balemans van Staatsbosbeheer.

Een andere aanwijsbare oorzaak van het uitsterven van soorten en in dit geval het korhoen, is de versnippering van natuurgebieden in Nederland. Hierdoor raken soorten geïsoleerd en genetisch verarmd. Het verbinden en vergroten van gebieden binnen het Nationaal Natuur Netwerk (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur EHS) is een oplossing voor grotere biodiversiteit. Voor het korhoen is het waarschijnlijk echter te laat. Daan Vreugdenhil van Natuurmonumenten: "In Nederland is nog maar 15% van de oorspronkelijke biodiversiteit over, in Europa is dat 50% ten opzichte van 75% in de rest van de wereld. Meerdere soorten in ons land worden met uitsterven bedreigd. Een somber vooruitzicht."

De drie natuurorganisaties besluiten in dit licht om het bijplaatsen van nieuwe Zweedse korhoenders te staken. "Zolang het leefgebied niet op orde is, plaatsen we geen nieuwe korhoenders bij. Vergroting en verbetering van het leefgebied heeft prioriteit. Op korte termijn verwachten we van de overheid hierin belangrijke stappen." Wel blijven de organisaties zich inzetten voor goed beheer van de natuur in Salland. Dit betekent concreet het monitoren van de huidige korhoenpopulatie, uitvoeren van herstelwerkzaamheden op de heide en werken aan de vervolmaking van een Natura-2000 gebied, waar de Sallandse natuur verbonden wordt aan naastgelegen gebieden. Het tegengaan van de invloed van teveel stikstof op het ecosysteem heeft prioriteit. Dit geldt overigens niet alleen voor Salland, maar overal rond natuurgebieden in Nederland.

In april werden nog Zweedse korhoenders losgelaten op de Sallandse Heuvelrug (foto: Roel Hoeve)

De Vogelbescherming, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten bieden hun bevindingen aan staatssecretaris Sharon Dijksma van Natuur en de Overijsselse Gedeputeerde Hester Maij. Het advies gaat gepaard met aanbevelingen over het toekomstige beheer van de Sallandse korhoenpopulatie. Hierbij zijn conclusies van (inter-)nationale en onderzoekers en specialisten, die op 1 november jl. bijeenkwamen voor een expertmeeting meegenomen.

Tekst: [Vogelbescherming Nederland](#)

Foto: Martin Mollet, [Saxifraga](#)

Kramsvogels smullen in Nieuwkoopse Plassen

Boven de Nieuwkoopse Plassen zijn in deze tijd van het jaar grote groepen kramsvogels te zien. De vogels komen uit Scandinavië en Oost-Europa om in Nederland de winter door te brengen.

Kramsvogel (foto: Saxifraga-Piet Munsterman)

De Nieuwkoopse Plassen vormen een perfecte plek voor de kramsvogels om te overwinteren en zich te goed te doen aan alle bessen die hier groeien. De kramsvogels vertrekken in het voorjaar weer naar het hoge noorden.

Appelbes

Het natuurgebied is één grote snoepwinkel voor de kramsvogels. Er is één bes waar de vogels verzot op zijn: de appelbes. Deze zwarte vrucht is goed rijp in deze tijd van het jaar. De appelbes komt van nature niet voor in het gebied, maar is in de Nieuwkoopse Plassen aangepand en verwilderd in de tijd dat er verschillende tuinderijen in het natuurgebied gevestigd waren. De kramsvogel doet hier nu zijn voordeel mee!

De appelbes is een waar lekkernij voor de vogels, maar staat niet altijd op het menu. In onderstaand filmpje is een smullende kramsvogel te zien.

Bonte tekening

Als de kramsvogel neerstrijkt in de struiken, is de bonte tekening van wit, zwart en bruintinten goed te zien. Ook het karakteristieke tjak-tjak-tjak geluid van de kramsvogel is nu overal te horen.

Kramsvogel (foto: Saxifraga-Piet Munsterman)

Komt dat zien!

Wilt u ook genieten van de kwetterende wolken kramsvogels? Kom dan naar het [bezoekerscentrum aan de Dorpsstraat in Nieuwkoop](#). Hier kunt u verschillende boten huren of een kaart met de verschillende wandelroutes bemachtigen.

Bron: [Natuurmonumenten](#)

Foto's: [Saxifraga](#)-Piet Munsterman

Vogelbestand

Eur cultuur	Putter	S.v.Duijn	0228-541542
Eur cultuur	Putter	Dex Geerlings	0252-372609
Eur cultuur	Putter	R.Kartoubi	06-85603088
Eur cultuur	Putter	P.R.J.Lommerse	06-51559358
Eur cultuur	Putter	J.v.d.Luijt	0252-215633
Eur cultuur	Putter	C.de Mooij	0252-216823
Eur cultuur	Putter	C.G.A.v.d.Ven	0252-374150
Eur cultuur	Putter	C.A.van Winsen	06-51886696
Eur cultuur	Sijs	M.van Duin	06-12678579
Eur cultuur	Sijs	R.R.Houtman	0252-215737
Eur cultuur	Sijs	P.R.J.Lommerse	06-51559358
Eur cultuur	Sijs	C.de Mooij	0252-216823
Eur cultuur	Sijs	J.P.C.M.Nederpel	06-51612036
Eur cultuur	Sijs	C.G.A.v.d.Ven	0252-374150
Eur cultuur	Spotvogel	M.J.Geerlings	0252-372609
Eur cultuur	????	A.Verkaik	06-48567741
Kanaries	Algemeen	W.P.Anthonissen	0252-375668
Kanaries	Algemeen	J.M.W.Does	071-3615884
Kanaries	Algemeen	N.van Kempen	
Kanaries	Algemeen	J.v.d.Luijt	0252-215633
Kanaries	Algemeen	H.Turenhout	
Kanaries	Algemeen	C.A.van Winsen	06-51886696
Kanaries	five fancy	P.Brand	06-37194149
Kanaries	five fancy	M.E.R.v.Opstal	0252-373206
Kanaries	five fancy	A.A.M.Weijers	0252-375057
Kanaries	geel intensief	R.R.Houtman	0252-215737
Kanaries	geel intensief	C.de Mooij	0252-216823
Kanaries	geel intensief	S.Nasveld	0252-217308
Kanaries	geel intensief	E.M.v.Noord	071-3011118
Kanaries	mozaiek	W.H.B.Bornhijm	0252-372139
Kanaries	mozaiek	A.W.P.Floor	0252-216973
Kanaries	geel schimmel	S.Nasveld	0252-217308
Kanaries	geelivoor intensief	C.de Mooij	0252-216823
Kanaries	geelivoor schimmel	R.R.Houtman	0252-215737
Kanaries	geelivoor schimmel	C.de Mooij	0252-216823

Geef uw vogels op bij coördinator Vogelbestand

Henk Haasnoot

Kijk ook eens of uw bestand is veranderd

en geef ook de wijzigingen door.

**Hano voor uw dier
Ook voor alle voeders
voor hobbydieren**

PLETTERIJ 1
2211 JT NOORDWIJKERHOUT
TEL 0252 37 29 37

MA T/M WO 9:00 - 18:00
DO EN VR 9:00 - 21:00
ZATERDAG 9:00 - 17:00

WWW.HANO.NL
VOLOP GRATIS
PARKEERGELEGENHEID

DE GROOTSTE EN VOORDELIGSTE IN DIERVOEDING

VAN DER MEER

makelaars & taxateurs

méér
makelaars!

www.vandermeermakelaars.nl

